Категорія справи № **953/7767/22: Кримінальні справи (з 01.01.2019); Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку; Воєнні злочини.**
Надіслано судом: **02.05.2024.** Зареєстровано: **02.05.2024.** Забезпечено надання загального доступу: **06.05.2024.**
Дата набрання законної сили: **23.01.2025**
Результат оскарження **23.01.2025 Харківський апеляційний суд: залишено без змін вирок суду першої інстанції**
Номер судового провадження: **1-кп/953/393/24**
Номер кримінального провадження в ЄРДР: **22022220000001536**

Справа№ **953/7767/2**

н/п 1-кп/953/393/2

ВИРОК

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

"30" квітня 2024 р. м. Харків

Київський районний суд м. Харкова у складі:

головуючого - судді ОСОБА_1 ,

суддів - ОСОБА_2 , ОСОБА_3 ,

при секретарі судового засідання - ОСОБА_4 ,

розглянувши у відкритому судовому засіданні в м.Харкові обвинувальний акт у кримінальному провадженні внесеному до Єдиного реєстру досудових розслідувань за№22022220000001536 від 26.05.2022 року за обвинуваченням:

ОСОБА_5 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , уродженця м. Лікіно-Дулєво Московської області РФ, громадянина РФ, із вищою освітою, одруженого, який має на утриманні дітей 2006 року народження, 2008 р.н. та 2015 р.н., заступника командира з військово політичної роботи 25 окремої мотострілецької бригади 6 загальновійськової армії Західног військового округу ЗС РФ (військова частина НОМЕР_1), зареєстрованого за адресою: АДРЕСА_1 , проживаючого за адресою: АДРЕСА_2 , раніше не судимого, у вчиненні злочину, передбаченого ч.2 ст.438 КК України,

за участю сторін кримінального провадження:

прокурора - ОСОБА_6 , ОСОБА_7 ,

захисника - адвоката ОСОБА_8 ,

В С Т А Н О В И В:

Громадянин Російської Федерації ОСОБА_5 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , який не пізніше як з 2018 року проходить військову службу за контрактом у ЗС РФ та з 2018 року на посаді заступника командира з військово-політичної роботи ІНФОРМАЦІЯ_2 (військова частина НОМЕР_1), віддав наказ про вчинення дій, які порушують закони і звича війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов`язковість яких надана Верховною Радою України, поєднані з умисним вбивством.

Так, у зв`язку із повномасштабним військовим вторгненням в Україну, за невстановлених обставин у період 22-23 лютого 2022 року ОСОБА_5 призначено командиром однієї з батальйонно-тактичних груп (БТГр), до складу якої входили військовослужбовці ЗС РФ.

Згідно зі службовими документами, у підпорядкуванні ОСОБА_5 , як командира БТГр, знаходились, зокрема, військовослужбовці військової частини НОМЕР_1 із відповідним озброєнням та військовою технікою.

Так, з метою реалізації злочинного плану керівництва РФ щодо ведення агресивної війни проти України, в період часу не пізніше 23.02.2022 військойослужбовці військової частини НОМЕР_1 ЗС РФ прибули до Бєлгородської області РФ, де отримали інформацію про підготовку повномасштабного військового вторгнення до України.

24.02.2022 ОСОБА_5 , діючи відповідно до розробленого керівництвом ЗС РФ плану ведення агресивної війни, віддав наказ про перетин державного кордону України підпорядкованими військовослужбовцями військової частини НОМЕР_1 у складі батальйонно-тактичної групи.

Далі, у період до 09 години 00 хвилин 24.02.2022 року окремі сили вказаної БТГр у кількості 15 військовослужбовців ЗС РФ, трьох броньованих автомобілів і одного танку під командуванням ОСОБА_5 , діючи на виконання плану ведення агресивної війни проти України, з метою порушення територіальної цілісності та недоторканност України, прибули з наявним озброєнням до перехрестя вулиці Леся Сердюка та Кільцевої дороги у м. Харкові.

У той же період часу ОСОБА_5 , переслідуючи мету зайняття вигідної позиції, надав команду підпорядкованим військовослужбовцям ЗС РФ на перекриття Кільцевої дороги м. Харкова наявними засобами: броньованими автомобілями та військовою технікою, що було виконано.

При цьому, цивільним особам, які рухалися автомобільним транспортом по вказаному шляху, було наказано розвернутися та залишити указане місце. Отримавши вказаний наказ, цивільні особи, які рухалися по Кільцевій дорозі, почали висловлювати своє невдоволення та просили надати їм можливість проїхати кільцевою дорогою дл виїзду у безпечну місцевість.

У подальшому, ОСОБА_5 розуміючи, що між РФ і Україною триває міжнародний збройний конфлікт, у якому він бере безпосередню участь, будучи обізнаним з нормами міжнародного гуманітарного права та тим, що цивільні особи перебувають під захистом та не повинні бути об`єктом нападів, діючи умисно, усвідомлюючи явн злочинність власних дій та передбачаючи їх тяжкі наслідки у вигляді поранення і загибелі цивільних осіб та бажаючи їх настання, розуміючи, що він порушує вимоги міжнародного гуманітарного права, а саме ст. 51 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародни збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року, з мотивів помсти цивільним особам за невиконання вказівок військовослужбовців ЗС РФ та метою залякати цивільних осіб і домогтися безумовного виконання відданих їм вказівок, приблизно о 09 годині 00 хвилин 24.02.2022, перебуваючи на перехресті вулиць Леся Сердюка т Кільцевої дороги м. Харкова, віддав підлеглим військовослужбовцям військової частини НОМЕР_1 ЗС РФ наказ відкрити вогонь на ураження із стрілецької зброї по присутнім цивільним особам та транспортним засобам, де також перебували цивільні особи.

На виконання указаного протиправного наказу ОСОБА_5 підпорядковані йому військовослужбовці військової частини НОМЕР_1 ЗС РФ відкрили вогонь із стрілецької зброї по цивільним особам, у тому числі, які знаходились в автомобілях.

Незважаючи на відкриття вогню по цивільним, та не погоджуючись виконувати заздалегідь незаконний наказ ОСОБА_5 , військовослужбовці вказаної військової частини ЗС РФ ОСОБА_9 та ОСОБА_10 вирішили надати допомогу цивільному населенню, шляхом порад залишити їх транспортні засоби та ухилитися від пострілів.

Так, 24.02.2022, перебуваючи на перехресті вулиць Леся Сердюка та Кільцевої дороги м. Харкова приблизно о 09 годині 00 хвилин, ОСОБА_11 та ОСОБА_12 , побачивши, що військовослужбовці ЗС РФ відкрили вогонь по не менше 10 транспортним засобам, у яких знаходились цивільні особи, скориставшись допомогою військовослужбовців ВС РФ ОСОБА_9 та ОСОБА_13 , вибігли з автомобіля «Mazda 323» та сховались неподалік від місця події за сміттєвими баками, однак, побачивши їх, військовослужбовці ЗС РФ продовжили вести прицільний вогонь по ним, внаслідок чого громадянка України ОСОБА_11 , ІНФОРМАЦІЯ_3 , та громадянин РФ ОСОБА_10 отримали вогнепальні поранення, від яких настала їх смерть, а громадянин РФ ОСОБА_9 - вогнепальне поранення двох нижніх кінцівок.

Згідно з висновком судово-медичної експеризи №10-12/1967-Дм/22 від 06.07.2022, причиною смерті ОСОБА_11 стало сліпе проникаюче вогнепальне кульове поранення голови, яке за своїм обсягом є несумісним з життям.

Окрім цього, 24.02.2022 близько 10 години 00 хвилин, знаходячись по вул. Леся Сердюка в бік виїзду з міста Харкова у власному автомобілі «Volkswagen Golf» разом з ОСОБА_14 та ОСОБА_15 , від осколків стрілецької зброї, яку застосували військовослужбовці ЗС РФ, громадянин України ОСОБА_16 , ІНФОРМАЦІЯ_4 , отрима вогнепальне проникаюче сліпе поранення грудної клітини справа з наскрізним пораненням правої легені, що підтверджено висновком експерта ХОБСМЕ №09-619/2022 від 24.06.2022.

Крім цього, 24.02.2022 близько 10 години 00 хвилин, знаходячись по вул. Леся Сердюка в бік виїзду з міста Харкова, від осколків стрілецької зброї, яку застосували військовослужбовці ЗС РФ, громадянка України ОСОБА_17 , ІНФОРМАЦІЯ_5 , отримала поранення м`яких тканин правої гомілки, що підтверджено висновком судово медичної експеризи №09-618/2022 від 24.06.2022.

Обвинувачений ОСОБА_5 , будучи обізнаними, що відносно нього розпочато кримінальне провадження, та перебування його в розшуку та, а також про те, що відносно нього винесено повідомлення про підозру, із спрямуванням обвинувального акту до суду, в судові засідання не з`явився, хоча належним чином був сповіщений про ден та час судового розгляду. Повістки про виклик обвинуваченого ОСОБА_5 , а також інформація про процесуальні документи надсилались та публікувались відповідно до вимог ст. 323 КПК України

Наявні у справі документи свідчать про відмову ОСОБА_5 , належним чином повідомленого про проведення відносно нього досудового розслідування та здійснення судового розгляду, від користування своїм правом предстати перед судом та захищати себе безпосередньо в суді, а так само свідчать про його намір ухилитися ві кримінальної відповідальності за вчинений злочин.

Суд оцінює ухилення обвинуваченого від правосуддя як реалізацію останнім його невід`ємного права на свободу від самозвинувачення чи самовикриття (п/п. «g» п. 3 ст. 14 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, ст. 63 Конституції України), як одну з ключових гарантій презумпції невинуватості.

З огляду на зазначене, ухвалою колегії суддів Київського районного суду м. Харкова від 03.04.2023 року по справі № 953/7767/23 постановлено про здійснення судового провадження з розгляду обвинувального акту у кримінальному провадженні №22022220000001536 від 26.05.2022 за обвинуваченням ОСОБА_5 у вчиненні злочин передбаченого ч. 2 ст. 438 КК України, у спеціальному судовому провадженні за відсутності обвинуваченого (in absentia)(т.1, а.с. 147).

Судовий розгляд по кримінальному провадженню здійснювався за відсутності обвинуваченого (in absentia) ОСОБА_5 , який показань суду не надав, будь-яких клопотань від останнього на адресу суду також не надходило.

Кримінальне провадження здійснювалось за обов`язковою участю захисника ОСОБА_8 , участь якого бува забезпечена державою з Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Харківській та Луганській областях (т. 1, а.с. 44).

Захисник ОСОБА_8 , який представляє інтереси обвинуваченого ОСОБА_5 , у судовому засіданні не заперечував щодо розгляду даної справи в порядку спеціального судового провадження.

Захисник належним чином приймав участь у реалізації права на захист обвинуваченого під час судового розгляду: приймав активну участь у допиті потерпілих та свідків, заявляв клопотання та у судових дебатах висловив свою позицію щодо дотримання стороною обвинувачення та судом процесуальних та конституційних пра обвинуваченого при розгляді кримінального провадження за правилами спеціального судового провадження. З урахуванням обставин справи, особи обвинуваченого ОСОБА_5 , просив виправдати обвинуваченого з підстав не доведення його винуватості у інкримінованому йому злочині. Зазначив, що під час судового розгляду сторонон обвинувачення не доведено, що саме його підзахисним було віддано наказ здійснювати постріли по цивільному населенню, можливо це були дії військовослужбовців РФ, яких не встановлено, та вони здійснювали постріли на власний розсуд.

Відповідно до ч. 2 ст. 7 КПК України, зміст та форма кримінального провадження за відсутності підозрюваного або обвинуваченого (in absentia) повинні відповідати загальним засадам кримінального провадження, зазначеним у частині першій цієї статті, з урахуванням особливостей, встановлених законом.

Отже, кримінальне провадження за відсутності обвинувачених повинно відповідати, у тому числі таким загальним засадам судочинства, як законність, рівність перед законом і судом, презумпції невинуватості та забезпечення доведеності вини тощо (п.п. 2, 3, 10 ч. 1 ст. 7 КПК України).

Зважаючи на специфіку спеціального судового провадження, суд, зберігаючи неупередженість та безсторонність, надає особливого значення охороні прав та законних інтересів обвинуваченого як учасника кримінального провадження, яке відбувається за його відсутності, забезпеченню повного та неупередженого судового розгляду тим, щоб до обвинуваченого була застосована належна правова процедура в контексті приписів ст. 2 КПК України з дотриманням загальних засад кримінального провадження, з урахуванням особливостей, встановлених виключно законом.

Винуватість ОСОБА_5 у скоєнні інкримінованого злочину, передбаченого ст. 438 ч. 2 КК України, за обставин, які встановлені під час судового розгляду підтверджується доказами, безпосередньо дослідженими судом в ході судового розгляду кримінального провадження, а саме:

- показаннями потерпілого ОСОБА_18 , який в судовому засіданні пояснив, що 24 лютого 2022 року перебував у відрядженні біля міста Одеса, працював водієм мережі аптек «911», перевозив медичні препарати. Близько 04 години ранку йому зателефонувала дружина ОСОБА_11 та зазначила, що обстрілюють військову частину, як знаходиться неподалік від їх будинку. Він порадив їй залишатись вдома та нікуди не виходити. Близько 06 години ранку постріли припинились. Дружина йому зазначила про необхідність поїхати у місто Харків, купити харчі. Дружина разом з дочкою близько 09 години ранку поїхали у місто, зняли грошові кошти, купили харчі, а кол повертались назад додому близько 11 години йому зателефонувала донька та повідомила, що по ним здійснюють постріли російські солдати. Військовослужбовці ЗС РФ в той час перебували на Кільцевій дорозі міста Харкова. Його дружина з донькою їхали зі сторони Північної Салтівки , перебували на перехресті вулиць Леся Сердюк та Кільцевої дороги м. Харкова, після пострілів, які були в їх сторону, вони вибігли з автомобіля «Mazda 323» та сховались неподалік від місця події за сміттєвими баками, однак, по ним продовжували стріляти, двоє з військовослужбовців РФ зрозумівши, що ведуться постріли по цивільних, та які перебували недалеко від того місця, д були його донька з дружиною, намагались їм допомогти, прикривали їх від пострілів, сховавши за блок. Однак дружина була між блоком та сміттєвим баком та отримала кульове поранення в ділянку голови, від якого померла. Один з військовослужбовців РФ також загинув від пострілу, інший отримав кульове поранення нижн кінцівок. Їх не зупиняли, по ним відразу вели прицільний вогонь. Через хвилин 30 після цих подій донька побігла до автівки та забрала з собою пораненого військовослужбця РФ, поїхала в сторону 602 мікрорайону, викликала швидку, яка його потім забрала. Чи перебували поряд інші автомобілі, донька йому не повідомляла. Ві приїхав додому о 01 годині ночі 25.02.2022 року. Потім деякий час виїхати з дому було неможливо, тіло дружини забрати не було можливості, забрали лише 09.05.2022 року. Впізнав дружину по фото за зовнішніми ознаками. Поховали дружину на Люботинському кладовищі;

- показаннями потерпілої ОСОБА_17 , яка в судовому засіданні пояснила, що 24.02.2022 року вона їхала на потязі з м. Миргорода, де перебувала на реабілітації до м. Харкова, були вибухи. Близько 10 години приїхали до Харкова. Потім знайшла перевізника, їхали біля станції метро Барабашова , висадили жінку та поїхали далі, вон сиділа в середині маршрутки, було близько 11 осіб. Потім по дорозі по вул. Леся Сердюка в бік виїзду з міста Харкова побачила заправку, за нею стояв танк, бачила військових, приналежність яких визначити не може. Відбувся спалах та вона відчула біль у правій нозі, автомобіль качнуло, водій розвернувся та поїхав назад, доїхали д супермаркету, викликали швидку, її забрали до лікарні, яка знаходилась на Павловому Полі. Отримала поранення ноги з множинними осколками, три осколки залишились. На військових бачила камуфляжну форму, вони перебували на відстані до 400 метрів;

- показаннями потерпілого ОСОБА_16 , який в судовому засіданні пояснив, що 24.02.2022 року вранці перебували з дружиною вдома, у с. Великі Проходи Дергачівського району Харківської області, було дуже гучно, зателефонував товаришу та поїхали забрати доньку дружини, яка перебувала у м. Харкові. Забрали доньку ближче до 1 години 00 хвилин, поверталися назад додому. По дорозі відремонтував колесо та поїхав через Північну Салтівку до кільцевої дороги, доїжджаючи до світлофора на перехрестя по вул. Леся Сердюка в бік виїзду з міста Харкова, його дружина сказала, що по ним стріляють. Перед ним був вантажний автомобіль. Потім він отрима поранення під праву руку, хто стріляв, він не бачив, солдат та техніку не бачив. Водій автомобіля, який їхав попереду нього, після вибуху вискочив з автомобіля. Від даного вибуху було пошкоджено лобове скло його автомобіля. Про здійснення пострілів військовими йому відомо зі слів його дружини, яка їх бачила, та які лежали у тра по ходу руху їх транспортного засобу та здійснювали постріли. Місцевість на даному відрізку дороги не рівнинна, а попереду було підвищення, тому місце, де вони перебували було нижче та добре оглядалось військовими. Після отримання поранення він розвернув транспортний засіб та поїхав в сторону 602 мікрорайону, за кермо втратив свідомість та скоїв зіткнення з зупинкою. Після зіткнення автомобіль зупинився, підбігли чоловіки, заглушили мотор. Поряд проїжджала швидка, яка його забрала до лікарні та йому врятували життя;

- показаннями свідка ОСОБА_14 , яка в судовому засіданні пояснила, що 24.02.2022 року вранці перебували з чоловіком ОСОБА_16 вдома, у с. Великі Проходи, Дергачівського району Харківської області, було дуже гучно, поїхали забрати її доньку, яка жила у Харкові. Забрали доньку, повертались додому ближче до 10 години 00 хвилин Її чоловік був за кермом, поїхав через Північну салтівку до кільцевої дороги, доїжджаючи до світлофора та перехрестя по вул. Леся Сердюка в бік виїзду з міста Харкова, вона почула звук наче каміння летить з під колес. На перехресті з правої сторони був військовий, який здійснював постріли з автомату в їх сторону. Військови перебував на відстані до 100 метрів, форма була зеленого кольору, не однотонна. Направляв автомат в їх сторону. Коли під`їхали до перехрестя вже була автоматна черга, відволіклась на неї, а в цей час чоловік отримав поранення. Перед ними був вантажний автомобіль, фургон, перед фургоном був ще один автомобіль. На кільцеві дорозі був військовий автомобіль, військові, які стріляли, були поряд з ним на траві. Приналежність військових визначити не може, оскільки не розуміє відмінності у формі. Після отримання поранення чоловік сказав їй зафіксувати час, розвернув транспортний засіб та поїхав у напрямок до міста, за кермом втратив свідомість, скої зіткнення з зупинкою. Підбігли люди, чоловіки заглушили мотор, повз проїжджала швидка, яку зупинили та забрали її чоловіка до лікарні;

- показаннями свідка ОСОБА_9 , допитаного відповідно до ст. 225 КПК України за участю перекладача ОСОБА_23 , захисника ОСОБА_24 , захисника ОСОБА_5 - адвоката ОСОБА_25 , який пояснив, що 24.02.2022 року о 10.00 годині він у складі 25 мотострілкової бригади, війської частини НОМЕР_1 , перетнули кордон Україн їхали зі сторони Бєлгорода до м. Харкова. Головним був замполіт ОСОБА_5 , він віддавав накази. Коли прибули до окружної дороги м. Харкова, ОСОБА_5 віддав наказ перекрити дорогу. Вони їхали на камазах та танках, їх кількість становила 22 чоловіка. Військові виконали наказ, перекрили рух на окружній дорозі, все це відбувалос близько 11 години. По дорозі їхали цивільні, мирні люди, після дій щодо перекриття дороги люди стали підходити до них та висловлювати незадоволення їх діями. Вони, як солдати відправили людей до керівництва, тобто до ОСОБА_5 . Потім вони від ОСОБА_5 отримали наказ стріляти по мирним людям, спочатку вони здійснювал постріли у повітря, потім почали стріляти біля ніг, стріляли з АК 74, також з кулемету, потім він з лейтенантом ОСОБА_26 перебіг через дорогу метрів за 30 від військових з його бригади та почав захищати мирних людей, від дій військових РФ, жінку із чоловіком вони сховали до окопу, по дорозі їхала жінка із дочкою на машині, вони ї витягли з автомобілю, перемістили до себе у сховище з блоків біля гаражу, ОСОБА_5 побачив їх, зрозумів що вони допомагають цивільним, та віддав наказ стріляти по ним, після чого по мирним було відкрито вогонь. ОСОБА_26 та мати тієї дівчини отримали поранення, від яких загинули. Вони з дівчиною заховались за гаражем, йог поранили у ноги. Поранення він отримав від пострілів, здійснених військовими з його підрозділу, за наказом ОСОБА_5 . Вони дочекалися припинення перестрілки, приблизно пів години. Дівчина, яка перебувала поряд, коли стихли постріли, забрала у вбитої мами ключі від автомобілю, допомогла йому сісти в автомобіль та поїхал звідти. Потім дівчина викликала швидку допомогу, через метрів 600 під`їхала машина швидкої допомоги та забрала його до лікарні. Інших людей він не бачив, він впізнав по фото замполіта 25 мотострілкової бригади, військової частини НОМЕР_1 ОСОБА_5 , який надавав наказ стріляти по цивільним. Зауваження до осіб, я здійснюють досудове розслідування у кримінальному провадженні, він не має, тиску на нього здійснено не було.

Згідно з відповіддю за підписом секретаря Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими № 18-1332вих-23 від 04.09.2023 військовополонений ворог ОСОБА_9 , ІНФОРМАЦІЯ_11 року переданий державі-агресору 29.10.2022 року.

Викладаючи показання, суд зазначає, що КПК України не передбачає обов`язку суду дослівно викладати у ньому показання свідків. Таке джерело доказів суд відображає в тому обсязі, який необхідний для встановлення істини у кримінальному провадженні (постанова ВС від 14 грудня 2022 року у справі № 754/10882/17).

Потерпіла ОСОБА_12 в судові засідання не з`являлась, про дату, місце та час судового розгляду була повідомлена належним чином, до суду нею було подано заяву, в якій просила проводити підготовче судове засідання за її відсутності. Клопотань про забезпечення участі у судовому засіданні в режимі відеоконференції поза межам приміщення суду від потерпілої ОСОБА_12 не надходило. В подальшому у зв`язку з її не прибуттям та перебуванням за межами країни, враховуючи думку учасників кримінального провадження, судом ухвалено рішення про проведення судового розгляду за відсутності потерпілої.

Аналізуючи свідчення потерпілих, свідків, які були допитані під час судового розгляду, суд розцінює їх показання як правдиві, оскільки вони стабільні, узгоджуються між собою, перед допитом особи попереджались про кримінальну відповідальність за завідоме неправдиві показання. Крім того, свідчення потерпілих та свідкі відповідають іншим доказам, а саме: даним протоколів огляду місця події, протоколу огляду трупа, протоколу слідчого експерименту, протоколам пред`явлення особи для впізнання, висновками експертиз, іншим дослідженим в судовому засіданні доказам, які підтверджують винуватість ОСОБА_5 , у скоєнні кримінальног правопорушення при обставинах, визнаних судом встановленими, та викладених у вироку, а саме:

- даними, що містяться у повідомленні Заступника начальника ГВ ЗНД УСБУв Харківській області полковника ОСОБА_27 , відповідно до змісту якого наявна інформація свідчить про ознаки вчинення протиправної діяльності громадянином РФ ОСОБА_5 , ІНФОРМАЦІЯ_6 (паспорт громадянина РФ серія номер НОМЕР_2 , страхови номер індивідуального особового рахунку (рос. СНИЛС) громадянина РФ серія номер НОМЕР_3 , місце реєстрації та мешкання: (АДРЕСА_3), зареєстрований Email: ІНФОРМАЦІЯ_7 , телефони НОМЕР_4 , НОМЕР_5 . Місце проходження служби: вч НОМЕР_6 , АДРЕСА_4 інженерно-саперна бригада, посада - заступник командир бригади, звання - підполковник), під час проведення повномаштабного вторгнення військ РФ на територію України. Так, наявні дані свідчать, що 24.02.2022 близько 9:00 ОСОБА_5 перебував у передовій групі військових РФ, яка після початку повномасштабного вторгнення, незаконно перетнувши державний кордон України зі сторон Бєлгородської області РФ через населений пункт с. Циркуни прибула для блокування м. Харкова та зупинилась на перехресті по вул. Леся Сердюка м. Харків та кільцевої дороги. Вказаною групою військових РФ, до якої входило близько 15 військових РФ та 3-й броньовані автомобілі і 1 танк, за командою ОСОБА_5 як заступник командира бригади було повністю блоковано виїзд з м. Харкова. Отримані дані свідчать, що під час наближення цивільних громадян України на автотранспорті до новоствореного за командою ОСОБА_5 блокпосту, зазначеною групою військових РФ без попередження наводилась зброя на цивільних та здійснювались не прицільн постріли для унеможливлення проїзду через блокпост. В подальшому, близько 10:00 за безпосередньою вказівкою ОСОБА_5 військовими РФ відкрито вогонь на ураження по всіх, хто потрапляв в поле зору, цивільних громадян, які були як пішки так і на автомобілях. Внаслідок чого, окремі громадяни України отримали поранення т загинули. Зокрема, за наявними даними, внаслідок вказаних протиправних дій військових РФ загинула громадянка України ОСОБА_11 (ІНФОРМАЦІЯ_3 зареєстрована за адресою: АДРЕСА_5), крім того, поранення отримали громадяни України ОСОБА_16 (48 років), ОСОБА_17 (60 років). Встановлено, що ОСОБА_28 16 грудня 199 року розпочав військову службу у складі повітряно-десантної дивізії, у 1994 р. ніс службу на території Чечні. У 2000 році закінчив РВВДКУ ім. генерала армії ОСОБА_29 . У тому ж році направлений до Абхазії. У 2008 році брав участь у війні РФ проти Грузії на посаді начальника штабу батальйону. У 2014 році брав участь в анекс території АР Крим та м. Севастополь («обеспечивал безопасность проведения референдума в Крыму). У 2016 році вступив до Академії Міністерства оборони РФ, яку закінчив у 2018 році та був призначений на посаду заступника командира 1-ої гвардійської інженерно-саперної бригади з військово-політичної роботи. Також, у берез 2022 року в ЗМІ РФ неодноразово поширювалась інформація про досягнення ОСОБА_5 під час повномаштабного вторгнення в АДРЕСА_6 .Таким чином, в діях ОСОБА_5 вбачаються ознаки вчинення злочину, передбаченого ч. 2 ст. 438 КК України (Т. 2 а.с.5-6);

- даними листа від 10.05.2022 року на виконання доручення у кримінальному провадженні № 22022220000000020, відповідно до якого проведено слідчі (розшукові) дії, спрямовані на встановлення осіб, причетних до вказаного кримінального правопорушення, за результатами проведення комплексу вказаних заходів встановлено одного офіцерів з числа керівного складу Збройних Сил Російської Федерації, який приймає участь у веденні агресивної війни проти України на території Харківської області у період з 24.02.2022. Цим офіцером є ОСОБА_5 (рос. ОСОБА_30), ІНФОРМАЦІЯ_1 , паспорт громадянина РФ НОМЕР_2 , СНИЛС НОМЕР_3 . Наявну інформаці відносно ОСОБА_5 , а також його фотографію сформовано в окрему довідку, яка додається на 3 арк. (Т.2 а.с.13-17);

- даними протоколу огляду від 17.06.2022 року, відповідно до якого начальником 3 відділення слідчого відділу Управління СБ України в Харківській області підполковником юстиції ОСОБА_31 у кримінальному провадженні №22022220000001536 від 26.05.2022, у приміщенні службового кабінету проведено огляд оптичного диску DVD R, на який записані відеозаписи, надані потерпілою ОСОБА_12 , ІНФОРМАЦІЯ_8 , через додаток «WhatsApp». Під час перегляду інформації, що міститься на вказаному диску, встановлено наявність файлів під назвами: WhatsApplinage2022-06-17 al13.32.35 (I). формат «jpeg»; WhatsAppImage 2022-06-17 al 1.3.32.35. формат «jpeg» WhatsAppVideo 2022-06-17 at 13.32.07, формат «MP4»; WhatsAppVideo 2022-06-17 at 13.32.17, формат «MP4»; WhatsAppVideo 2022-06-17 at 13.32.18. формат «MP4»; WhatsAppVideo 2022-06-17 al 13.32.35. формат «MP4». Файли формату «jpeg» є зображеннями із наданням ОСОБА_12 слідчому відеозаписів. Далі здійснено почергов відтворення перелічених відео файлів формату «MP4» та встановлено, що на них містяться відеозаписи, зроблені ОСОБА_12 щодо подій 24.02.2022 в районі АДРЕСА_7 , на відео зображено, як потерпіла намагається зберегти життя, переховуючись між металевою спорудою та забором, чутно здійснення пострілів, також не зафіксовано на відео, як поряд з нею перебувають без ознак життя її мама ОСОБА_11 та російський військовий, відеофайли відтворювались під час судового розгляду (Т2 а.с. 17-18);

- даними протоколу проведення слідчого експерименту з додатками від 09.11.2022 року за участю ОСОБА_12 , відповідно до якого на місцевості в районі вул. Леся Сердюка та кільцевої дороги м. Харкова ОСОБА_12 розповіла про обставини, які відбувались 24.02.2022 року. Вранці вона разом з матір`ю ОСОБА_11 , після того я почались обстріли, поїхали з місця їх проживання с. Бобровка до м. Харкова, щоб придбати продукти харчування та зняти готівкові кошти. Після виконання запланованих дій повертались додому. Їхали на автомобілі «Mazda» червоного кольору по АДРЕСА_8 . Під час руху по їх автомобілю здійснювались постріли зі сторони кільцев дороги. Кулі влучили в асфальт перед автомобілем, її мати, яка була за кермом, повернула на вулицю Вінниченка вліво, по ходу руху, під горку, проїхала невелику відстань та зупинилась біля воріт приватного будинку. Хто саме здійснював постріли, вона не бачила, постріли були зі сторони кільцевої дороги, де перебували військов вдягнуті у форму російського зразка з георгіївськими стрічками, вони тримали автомати, націлені у сторону м. Харкова та автомобіля, в якому перебували вони з мамою. Потім до їх автомобіля підійшли двоє російських військових, один офіцер, інший солдат, сказали, що перебувати в автомобілі небезпечно та потрібно покинут транспортний засіб та сховатись. ОСОБА_12 на місцевості показала залізну будку поряд з бетонними блоками, де вони сховались, також до них підійшли двоє військових, по ним почалась вестись стрільба. Військові кричали в сторону, звідки стріляли, щоб припинили вести вогонь, бо тут свої. Однак постріли продовжувались, військов між собою обговорювали, чому по ним також стріляють. Через постріли її мати отримала поранення в руку та закричала, військовий придавив її до землі і в цей момент отримав поранення шиї, після чого захрипів. Інший військовий, також отримав поранення ніг і почав непритомніти. Після цього її мама отримала поранення в голов Вона дочекалася припинення вогню, перебуваючи між металевою спорудою та забором, добралась до автомобілю, побачила, що один з військових, який їм допомагав, живий та просив допомоги. Вона затягнула його на заднє сидіння автомобілю та поїхала у зворотньому напрямку по вул. Вінниченка, на вул. Леся Сердюка до магазин АТБ та КЛАСС. Тіло її мами та іншого військового залишилось біля забору та залізної будки. Зазначила, що знімала події в інстаграм. На перехресті також перебував танк, розпізнавальні знаки якого не пам`ятає. Документи, зброю, мобільний телефон російського військового, якого вона вивезла та передала лікарям, віддала батьку с.Бобровка, а він в березні представникам ЗСУ під час евакуації населення із села. Відеофайл, на якому зафіксовано проведення слідчого експерименту, було відтворено під час судового розгляду (т.2 а.с. 19-24,29);

- даними протоколу тимчасового доступу до речей і документів від 21 жовтня 2022 року, відповідно до якого, на підстві ухвали слідчого судді від 21 жовтня 2022 року здійснено тимчасовий доступ до документів, оригіналів документів кримінального провадження № 22022220000000020 від 24.02.2022, а саме до: доручення оперативном підрозділу від 06.04.2022; відповіді ГВ КІБ УСБУ в Харківській області від 10.05.2022 із додатками; відповіді військової частини НОМЕР_7 за №222/100/431 від 10.05.2022; протоколу допиту свідка ОСОБА_9 від 02.04.2022 із оптичними дисками; заяви ОСОБА_9 від 07.04.2022 із довідкою спеціаліста щодо проведення дослідження використанням поліграфа; протоколу допиту свідка ОСОБА_32 від 11.04.2022; протоколу допиту свідка ОСОБА_33 від 11.05.2022; протоколу пред`явлення свідку ОСОБА_9 особи для впізнання по фотознімкам від 04.05.2022; протоколу пред`явлення свідку ОСОБА_9 особи для впізнання по фотознімкам від 20.05.2022; протокол допиту свідка ОСОБА_9 від 13.06.2022; протоколу допиту як свідка ОСОБА_34 від 25.05.2022; протоколу допиту як свідка ОСОБА_35 від 25.05.2022; протоколу допиту свідка ОСОБА_9 від 02.04.2022; протоколу пред`явлення свідку ОСОБА_9 особи для впізнання по фотографіям від 04.05.2022; протоколу пред`явлення свідк ОСОБА_36 особи для впізнання по фотографіям від 16.05.2022; протоколу пред`явлення свідку ОСОБА_37 особи для впізнання по фотографіям від 16.05.2022; протоколу пред`явлення свідку ОСОБА_9 особи для впізнання по фотографіям від 20.05.2022; протоколу пред`явлення свідку ОСОБА_9 особи для впізнання по фотографіям 21.05.2022; протоколу допиту свідка ОСОБА_12 від 20.04.2022; рапорту слідчого СВ УСБУ в Харківській обл. від 17.06.2022 із додатками; запиту до ХОБСМЕ від 30.06.2022; висновку експерта ХОБСМЕ №10-12/1967-Дм/22 від 06.07.2022 із супровідним листом та металевим фрагментом, з можливістю їх вилучення (т.2 а.с. 27-28);

- даними протоколу пред`явлення свідку ОСОБА_36 особи для впізнання по фотознімками від 16.05.2022 року, відповідно до якого свідок з представлених йому фотографій за зовнішніми ознаками та рисами обличчя впізнав чоловіка під №3, як ОСОБА_5 , який обіймав посаду заступника командира бригади НОМЕР_8 окрем мотострілецької бригади військова частина НОМЕР_1 АДРЕСА_7 по політично-виховній роботі, призначений приблизно в січні 2022 року, якого бачив під час навчань в січні-лютому 2022 року. Відповідно до довідки до протоколу пред`явлення особи для впізнання за фотознімками, на фотознімку під № 3 зображений ОСОБА_5 (Т. а.с.30-32);

- даними протоколу пред`явлення свідку ОСОБА_9 особи для впізнання по фотознімкам від 21.05.2022 року, відповідно до якого свідок з представлених йому фотографій за зовнішніми ознаками та рисами обличчя впізнав чоловіка під №3, як ОСОБА_5 , який обіймав посаду заступника командира бригади НОМЕР_8 окрем мотострілецької бригади військова частина НОМЕР_1 АДРЕСА_7 по політично-виховній роботі, призначений приблизно в січні 2022 року, який 24.02.2022 року близько 10 години ранку віддав наказ стріляти по мирним громадянам внаслідок чого загинула жінка. Відповідно до довідки до протоколу пред`явлення особи для впізнання з фотознімками, на фотознімку під № 3 зображений ОСОБА_5 (Т.2 а.с.33-35);

- даними протоколу пред`явлення свідку ОСОБА_37 особи для впізнання по фотознімками від 16.05.2022 року, відповідно до якого свідок з представлених йому фотографій за зовнішніми ознаками та рисами обличчя впізнав чоловіка під №3, як ОСОБА_5 , який обіймав посаду заступника командира бригади НОМЕР_8 окрем мотострілецької бригади військова частина НОМЕР_1 АДРЕСА_7 по політично-виховній роботі, призначений приблизно в січні 2022 року, якого бачив під час навчань в січні-лютому 2022 року. Відповідно до довідки до протоколу пред`явлення особи для впізнання за фотознімками, на фотознімку під № 3 зображений ОСОБА_5 (Т. а.с.36-38);

- даними відповіді завідуючого відділом судово-медичної експертизи трупів ОСОБА_38 від 20.06.2022 року № 02-06/495, відповідно до якої на запит № 70/6-КП1536/3 від 16.06.2022р. про надання інформації щодо надходження до Бюро трупа ОСОБА_11 , 1970 р.н., повідомляють наступне, що 09 травня 2022 року у відділі судово медичної експертизи трупів за номером № 10-12/1967-Дм/22 зареєстрований труп невідомої жінки, яка була знайдена на перехресті вулиць Леся Сердюка та кільцевої автодороги міста Харкова, закопаною в грунті, була одягнена в куртку блакитного кольору та брюки блакитного кольору. Причиною смерті невідомої жінки стал проникаюче сліпе вогнепальне кульове поранення голови. За фактом виявлення трупа слідчим СВ ХРУП № 1 ГУНП в Харківській області ОСОБА_39 було призначено судово-медичну експертизу, яка наразі триває. Поховання трупа невідомої жінки було здійснене за рахунок бюджетних коштів комунальним підприємством «Ритуал Харківської міської ради 23 травня 2022 року на кладовищі № 18 (Т.2 а.с. 61);

- даними відповіді завідуючого відділом судово-медичної експертизи трупів ОСОБА_38 від 06.07.2022 року № 02-06/604 відповідно до якої, на запит від 23.06.2022 р. № 70/6-КП1536/7 про надання інформації щодо надходження до Бюро трупа військовослужбовця ЗС РФ ОСОБА_26 повідомляє наступне. Згідно з постановою Кабінет Міністрів України № 205 від 05 березня 2022 року, Харківське обласне бюро судово-медичної експертизи було визначено пунктом збору та тимчасового зберігання тіл (останків) загиблих військовослужбовців збройних сил Російської Федерації. Судово-медична експертиза таких трупів, станом на теперішній час, в КЗОЗ ХОБСМЕ н проводиться. 09 травня 2022 року до ХОБСМЕ для тимчасового зберігання був доставлений труп військовослужбовця ЗС РФ ОСОБА_26 , який був забраний з моргу 16 травня 2022 року. Інформацією про умови, місце та час виявлення вказаного трупа, а також його місцезнаходження станом на теперішній час Харківське обласне бю судово-медичної таертизи не володіє. Одночасно з трупом ОСОБА_26 09.05.2022 р. до відділу судово-медичної спертизи трупів був доставлений труп невідомої жінки, яка була знайдена на перехресті вулиць Леся Сердюка та кільцевої автодороги міста Харкова, закопаною в грунті, була одягнена в куртку блакитного кольору та штан блакитного кольору, зареєстрована в морзі за номером № 10-12/1967-Дм/22 (Т.2 а.с. 62);

- даними протоколу пред`явлення потерпілому ОСОБА_18 трупу для впізнання за фотознімками від 23.06.2022 року, відповідно до якого потерпіл ий впізнав свою дружину ОСОБА_11 , ІНФОРМАЦІЯ_3 , за зовнішніми ознаками та рисами тіла, рисами обличчя, кольором волосся, з фототаблицею до нього (Т.2 а.с. 63-69);

- даними висновку судово-медичної експертизи трупу невідомої жінки від 06.07.2022 року № 10-12/1967-Дм/22, за підсумками якої на підставі даних судово-медичної експертизи трупа невідомої жінки проведена в обсязі зовнішнього огляду з частковим внутрішнім дослідженням судово медичним експертом ОСОБА_40 , з урахування відомих обставин («В період з 24.02.2022 по 10.05.2022 року окупаційними збройними силами РФ здійснено обстріл території, розташованої за адресою АДРЕСА_7 , на перехресті з трасою Київ-Довжанський, внаслідок чого загинула невстановлена особа жіночої статі»), прийшов до наступних підсумків: труп невідомої жінки н момент проведення судово-медичної експертизи 12 травня 2022 року знаходився в стані виражених пізніх трупних змін у вигляді муміфікації покровів тіла та повного гнильного руйнування головного мозку з м`якими мозковими оболонками. Окрім того, накладення грунту на всіх шарах одягу та заповнення грунтом природних отворі може свідчити про те, що труп жінки був вилучений з грунту (що також підтверджують відомості, отримані від бригади, яка доставила труп до моргу: «була закопана в грунті»). З огляду на це, смерть жінки могла настати не менш ніж за 2 місяці до виявлення її трупа. При експертизі трупа невідомої жінки встановлене одне сліп поранення голови від вхідної рани в лобній області справа, що проникає в порожнину черепа з формуванням дірчастого перелому луски лобної кістки справа, з ушкодженням за ходом ранового каналу оболонок та речовини головного мозку, закінчується сліпо в лівій півкулі мозку, де знайдений деформований фрагмент метал циліндричної форми, з утворенням осколкового перелому лівої очної ямки та крововиливами в м`які покрови голови з боку їх внутрішньої поверхні. Вказана травма утворилась зажиттєво, безпосередньо перед настанням смерті жінки, на користь чого свідчить наявність крововиливів в речовину головного мозку за ходом ранового каналу. Беручи до уваги характер рани на лобі справа (округла форма, дрібнофестончасті краї, наявність дефекту тканини), характер дірчастого перелому в проекції рани та вигляд зі фрагменту, який був знайдений в товщі мозкової речовини за ходом ранового каналу, вважав, що поранення голови у невідомої жінки виникло ві пробивної дії снаряду (кулі), що володіє високою кінетичною енергією, внаслідок пострілу з вогнепальної зброї. Встановити дистанцію пострілу за наявними судово-медичними даними не виявилося за можливе через виразні пізні трупні зміни, але не виключно, що постріл був здійснений з неблизької дистанції. Причиною смерт невідомої жінки стало сліпе проникаюче вогнепальне кульове поранення голови, яке за своїм обсягом є несумісним з життям. За ступенем тяжкості вказане поранення має ознаки тяжких тілесних ушкоджень за критерієм небезпеки для життя, згідно з пп. 4.8., 2.1.3. Правил судово-медичного визначення ступеня тяжкості тілесни ушкоджень, затверджених наказом МОЗ України від 17.01.95. № 6. Окрім того, при судово-медичній експертизі трупа невідомої жінки виявлений відкритий перелом правої променевої кістки; за наявними судово-медичними даними встановити механізм утворення та зажиттєвість цього ушкодження не виявляється за можливе. Пр судово-токсикологічній експертизі крові трупа невідомої громадянки виявлений етиловий спирт в кількості 0,86% (Т.2 а.с. 71-73);

- даними постанови про визнання речовими доказами від 21.10.2022 року, відповідно до якої слідчий слідчого відділу УСБУ в Харківській області у кримінальному провадженні № 22022220000001536 від 26.05.2022, 06.07.2022 супровідним листом від ХОБСМБ отримав висновок експерта щодо причини смерті ОСОБА_11 разом і фрагментом металу, вилученим із її черепної порожнини. 21.10.2022 на підставі ухвали слідчого судді проведено тимчасовий доступ до речей і документів, в ході чого вилучено висновок експерта та вказаний фрагмент металу. 21.10.2022 проведено огляд наданих ХОБСМЕ речей і документів, в ході чого встановлено, що це деформований фрагмент металу циліндричної форми довжиною 1.5 см. діаметром від 0,4 см (в деформованій частіші) до 0.7 см., який визнано речовим доказом (Т.2 а.с. 72-74);

- даними медичної документації потерпілого ОСОБА_16 , відповідно до якої встановлено, що 24.02.2022 року його було госпіталізовано з вогнепальним пораненням грудної клітини, він перебував на стаціонарному лікуванні з 24.02.2022 року до 05.03.2022 року та з 05.03.2022 року до 25.03.2022 року, йому встановлено діагно вогнепальне проникаюче сліпе поранення грудної клітини справа із наскрізним пораненням правої легені. Поранення міжреберної артерії; вогнепальні поранення ребер; контузія та гематома середньої і нижньої долі правої легені; правосторонній тотальний гемоторакс; геморагічний шок ІІІ ст. ; чужерідне тіло на реберно-хребтовом з`єднанні (Т.2 а.с. 77-111);

- даними висновку судово-медичної експертизи потерпілого ОСОБА_16 від 24.06.2022 року № 09-619/2022, за підсумками якої, на підставі данних із наданої медичної документації стаціонарного хворого НАМНУ ДУ « ІНФОРМАЦІЯ_9 » у ОСОБА_41 мали місце наступні тілесні ушкодження: одне сліпе поранення грудей праворуч, як проникає до правої плевральної порожнини, та у своєму перебігу ускладнилось розвитком правобічного гемо-пневмотораксу (наявність крові та повітря у правій плевральній порожнині), травматичного і геморагічного шоку. Дане поранення бере свій початок раною на шкірі, що розташована на рівні проекції 4-го правого ребра п передній пахвовій лінії, далі проходить у товщі м`яких тканин, проникає у плевральну порожнину з наскрізними ушкодженнями за ходом ранового каналу 5 та 8 сегментів правої легені, міжреберної артерії, переломом ребра та сліпо закінчується в проекції 9-го реберно-хребтового зчленування з наявністю у цій ділянці чужорідного ті металевої щільності, при цьому рановий канал направлений зверху донизу та справа наліво. Зазначене поранення утворилось внаслідок ударно-пробивної дії предмета металевої щільності з обмеженою контактною поверхнею, та враховуючи його морфологічні ознаки могло утворитись у строк вказаний у постанові, тобто 24.02.2022, т в умовах вказаних у постанові, тобто внаслідок пострілу (пострілів) зі стрілецької зброї. Встановлене проникаюче сліпе поранення грудей відноситься до тяжких тілесних ушкоджень за ознакою небезпеки для життя (згідно п.п. 2.1.1 «а», 2.1.3 «й», та враховуючи п.4.11 «Правил судово-медичного визначення ступеня тяжкості тілесни ушкоджень.затверджених наказом МОЗ України від 17.01.95) (Т.2 а.с. 113-114);

- даними медичної документації потерпілої ОСОБА_17 , відповідно до якої встановлено, що 24.02.2022 року її було госпіталізовано з вогнепальним пораненням правої гомілки, вона перебувала на стаціонарному лікуванні з 24.02.2022 року до 03.03.2022 року (Т.2 а.с. 77-111);

- даними висновку судово-медичної експертизи потерпілої ОСОБА_17 від 24.06.2022 року № 09-618/2022, за висновками якої, на підставі данних із наданої медичної документації та у відповідь на поставлені питання, згідно наданої медичної карти стаціонарного хворого №3642 КНП МКЛШНМД ім.проф. О.І. Мещанінова» ХМР у г ОСОБА_17 мали місце наступні тілесні ушкодження: поранення м`яких тканини правої гомілки.Дане поранення представлене раною на шкірі, що розташована на передньо-зовнішній поверхні правої гомілки, з наявністю у товщі м`яких тканин чужорідних тіл металевої щільності на рівні середньої третини гомілки. Зазначене поранен утворилось внаслідок ударно-пробивної дії предмету (предметів) металевої щільності, з обмеженою контактною поверхнею, та, враховуючи його морфологічні ознаки могло утворитись у строк вказаний у постанові, тобто 24.02.2022, та в умовах вказаних у постанові, тобто внаслідок пострілу (пострілів) зі стрілецької зброї. Встановлен поранення м`яких тканини правої гомілки, яке потребувало проведення первинної хірургічної обробки з видаленням сторонніх тіл, враховуючи його звичайний клінічний перебіг, належить до легких тілесних ушкоджень, що спричинили за собою короткочасний розлад здоров`я, тривалість якого перевищує 6-ть днів, але не перевищує 3 х тижнів (21 день) (згідно п.п. 2.3.1.«а», 2.3.3., «Правил судово-медичного визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень», затверджених наказом №6 МОЗ України від 17.01.1995 року). Будь-яких судово-медичних даних про ушкодження великих кровоносних судин у наданій медичній документації не встановлено (Т.2 а.с. 127-128);

Одночасно слід зазначити, що суд не покладає в обгрунтування даного вироку в якості доказів вини ОСОБА_5 у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 438 КК України, наступні матеріали та процесуальні документи, що надані стороною обвинувачення: витяги з ЄРДР, постанову про визначення груп прокурорів, постанови про визначення слідчих, оскільки за своїм змістом вказані документи не містять ознак доказів, що мають значення для вирішення кримінального провадження, а лише засвідчують відповідність окремих проведених слідчих та процесуальних дій вимогам закону та належними особами.

Відповідно до ч.1 ст.84 КПК України доказами у кримінальному провадженні є фактичні дані, отримані у передбаченому цим Кодексом порядку, на підставі яких суд встановлює наявність чи відсутність фактів та обставин, що мають значення для кримінального провадження та підлягають доказуванню.

В ході судового розгляду суд безпосередньо, всебічно та повно дослідив усі докази, що містяться в матеріалах кримінального провадження та надані стороною обвинувачення в судовому засіданні, встановив правильність збирання стороною обвинувачення та закріплення кожного з них, тому, виходячи з положень статті 86 КПК Украї вважає їх допустимими.

Крім того, суд дійшов до висновку, що досліджені у судовому засіданні докази прямо підтверджують існування обставин, що підлягають доказуванню у даному кримінальному провадженні, тому є належними.

Таким чином, розглянувши кримінальне провадження з дотриманням положень ч.1 ст.337 КПК України, в межах висунутого обвинувачення, суд за своїм внутрішнім переконанням, яке грунтується на всебічному, повному й неупередженому дослідженні всіх обставин кримінального провадження, керуючись законом, оцінивши кожни доказ, наданий стороною обвинувачення, з точки зору належності, допустимості, достовірності, а сукупність зібраних доказів - з точки зору достатності та взаємозв`язку, вважає зазначені докази належними, допустимими, достовірними та в сукупності достатніми для прийняття рішення про винуватість обвинуваченого ОСОБА_5 вчиненні ним інкримінованого кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст.438 КК України, поза розумним сумнівом, а саме: у віддані наказу про вчинення дій, які порушують закони і звичаї війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов`язковість яких надана Верховною Радою України, поєднані з умисни вбивством .

Недопустимості доказів згідно вимог ст.ст. 87-89 КПК України судом не встановлено. Порушень вимог КПК України, які б могли спростувати висновки суду під час розгляду справи судом встановлено також не було.

Статус особи у збройному конфлікті є відправною точкою для наділення її відповідними правами та обов`язками. В судовому засіданні встановлено, що обвинувачений ОСОБА_5 є військовослужбовцем Російської Федерації і безпосередньо приймав участь у військових діях на території суверенної України.

В свою чергу потерпілі ОСОБА_16 , ОСОБА_17 , ОСОБА_11 , ОСОБА_12 були некомбатантами, оскільки вони не належали ані до особового складу Збройних Сил України, ані до будь яких інших ополчень, загонів тощо, які озброюються під час наближення ворога, вони були і є цивільними особами та беззаперечно перебували пі захистом Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949.

Коллегія суддів, дослідивши за своїм внутрішнім переконанням, яке грунтується на всебічному, повному й неупередженому дослідженні всіх обставин кримінального провадження, розглянувши наявні докази, з огляду на належне повідомлення обвинуваченого про судовий розгляд, характер обвинувачення та забезпечення права н захист обвинуваченому, вважає за можливе постановлення обвинувального вироку у справі.

Сукупність показань потерпілих та свідка, у співставленні з наявними в справі письмовими доказами, дослідженими відеозаписами подій, які відбувались 24.02.2022 року, узгоджуються між собою, є змістовними, належними, достовірними та дозволяють встановити обставини, які відбувались. Підстав для піддання сумнів достовірності показань, допитаних у судовому засіданні осіб судом, не встановлено, показання допитаних осіб узгоджуються між собою та з іншими дослідженими доказами.

Будь яких порушень процесуального закону під час руху кримінального провадження на всіх стадіях процесу, які були б підставою для визнання доказів неналежними чи не допустимими, не встановлено.

Вирішуючи питання щодо надання юридичної оцінки діям обвинуваченого, суд виходить з того, що відповідно до ст. 51 Протоколу I, цивільне населення й окремі цивільні особи користуються загальним захистом від небезпек, що виникають у зв`язку з воєнними операціями. З метою здійснення цього захисту, на доповнення до інши застосовуваних норм міжнародного права, за всіх обставин слід додержувати таких норм (частина 1). Цивільне населення як таке, а також окремі цивільні особи не повинні бути об`єктом нападів. Заборонено акти насильства чи загрози насильства, що мають головною метою терор цивільного населення (частина 2). Будь-яке порушенн цих заборон не звільняє сторони, що перебувають у воєнному конфлікті, від їх правових зобов`язань щодо цивільного населення й цивільних осіб, у тому числі від зобов`язань вживати запобіжних заходів, передбачених у статті 57 (частина 8).

Статтею 57 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року визначено, запобіжні заходи при нападі. При проведенні воєнних операцій повинна постійно виявлятися турбота про те, щоб оберігати цивільн населення, цивільних осіб і цивільні об`єкти.

Щодо нападів вживаються такі запобіжні заходи: а) ті, хто планує напад або приймає рішення про його здійснення: а.1) роблять все практично можливе, щоб пересвідчитися в тому, що об`єкти нападу не є ні цивільними особами, ні цивільними об`єктами й не підлягають особливому захисту, а є воєнними об`єктами у значенні пункту статті 52, і що згідно з положенням цього Протоколу напад на них не заборонено; а.2) вживають усіх практично можливих запобіжних заходів при виборі засобів і методів нападу з тим, щоб уникнути випадкових втрат життя серед цивільного населення, поранення цивільних осіб і випадкової шкоди цивільним об`єктам і, в усяком випадку, звести їх до мінімуму; а.3) утримуються від прийняття рішень про здійснення будь-якого нападу, який, як можна очікувати, викличе випадкові втрати життя серед цивільного населення, поранення цивільних осіб і завдасть випадкової шкоди цивільним об`єктам або те й інше разом, що було б надмірним щодо конкретної і прямо воєнної переваги, яку передбачається одержати; b) напад відміняється або зупиняється, якщо стає очевидним, що об`єкт не є воєнним, що він підлягає особливому захисту, або що напад, як можна очікувати, викличе випадкові втрати життя серед цивільного населення, поранення цивільних осіб і завдасть випадкової шкоди цивільн об`єктам або те й інше разом, що було б надмірним щодо конкретної і прямої воєнної переваги, яку передбачається отримати; с) робиться ефективне завчасне попередження про напади, які можуть торкнутися цивільного населення, за винятком тих випадків, коли обставини цього не дозволяють. 3. Коли можливий вибір між кільком воєнними об`єктами для отримання рівноцінної воєнної переваги, обирається той об`єкт, напад на який, як можна очікувати, створить найменшу небезпеку для життя цивільних осіб та для цивільних об`єктів. При проведенні воєнних операцій на морі або в повітрі кожна сторона, що перебуває в конфлікті, вживає, відповідно до свої прав і обов`язків згідно з нормами міжнародного права, застосовними в період воєнних конфліктів, усіх розумних запобіжних заходів з тим, щоб уникнути втрат життя серед цивільного населення і шкоди цивільним об`єктам. Жодне з положень цієї статті не може тлумачитися як таке, що дозволяє будь-які напади на цивільне населенн цивільних осіб або цивільні об`єкти.

З проведеного аналізу доказів, наданих сторонами по справі, в поєднанні з положеннями ст.ст. 51,57 Конвенції та Додаткового протоколу до Женевських конвенцій, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), які визначають серйозні порушення згаданої Конвенції, суд вважає доведеним скоєнн ОСОБА_5 дій під час безпосередньої участі у збройному конфлікті, розумінні, що перед ним перебуває цивільне населення, яке перебуває під захистом Женевської конвенції, будучи обізнаним про норми міжнародного гуманітарного права та тим, що цивільні особи перебувають під захистом та не повинні бути об`єктом нападів, діюч умисно, усвідомлюючи злочинність власних дій та передбачаючи їх наслідки та бажаючи їх настання з мотивів помсти за невиконання цивільними особами вказівок військовослужбовців ЗС РФ з метою залякати цивільних осіб і домогтися безумовного виконання відданих їм вказівок віддав підлеглим військовослужбовцям військов частини НОМЕР_1 ЗС РФ відкрити вогонь на ураження із стрілецької зброї по присутнім цивільним особам та транспортним засобам, де також перебували цивільні особи, чим скоїв дії, які порушують закони та звичаї війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов`язковість яких надана Верховною Радою України.

Також, колегією суддів встановлено, що за результатами судового розгляду стороною обвинувачення доведено поза розумним сумнівом що: обвинувачений віддав наказ підлеглим військовослужбовцям про здійснення пострілів в сторону цивільних осіб, які не брали безпосередньої участі у воєнних діях, про що знав обвинувачений т усвідомлював незаконність власних дій щодо цивільних осіб, які перебувають під захистом та не повинні бути об`єктом нападів, діяв умисно, передбачав тяжкі наслідки у вигляді поранення і загибелі цивільних осіб, бажав їх настання, розуміючи, що він порушує вимоги міжнародного гуманітарного права; обвинувачений був суб`єктом який вчинив ці дії; обвинувачений не зупинявся від суспільно небезпечного посягання; злочин було вчинено обвинуваченим під час збройного конфлікту міжнародного характеру і був пов`язаний із ним та розумів ці обставини; обвинуваченому було відомо про фактичні обставини, які доводять існування збройного конфлікту; вбит особа та особи, які отримали поранення мали статус «захищених осіб» відповідно до положень Женевської Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12 серпня 1949 року; обвинуваченому було відомо про фактичні обставини, які забезпечували захищений статус жертви.

Відповідно до норм міжнародного гуманітарного права, ОСОБА_5 є комбатантом, тобто законним учасником міжнародного збройного конфлікту. Частина 1 статті 43 Додаткового протоколу від 08.06.1977 до Женевських конвенцій від 12.08.1949, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I) визначає, щ збройні сили підпорядковані внутрішній дисциплінарній системі, яка, поряд з іншим, забезпечує додержання норм міжнародного права, застосовуваних у період збройних конфліктів. У ч. 2 ст. 44 Протоколу I наголошено, що всі комбатанти зобов`язані додержуватися норм міжнародного права, застосовуваного в період збройни конфліктів. З цього обов`язку випливає, що за воєнні злочини, які є прямим порушенням норм міжнародного гуманітарного права, комбатанти несуть індивідуальну кримінальну відповідальність.

Виходячи з зазначеного, судом достовірно встановлено, що ОСОБА_5 добровільно, будучи громадянином РФ, віддав наказ про вчинення дій, які порушують закони і звичаї війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов`язковість яких надана Верховною Радою України, поєднані з умисним вбивством, вчинивш кримінальне правопорушення - злочин, передбачений ч. 2 ст. 438 КК України.

Колегія суддів кваліфікує дії ОСОБА_5 за ч. 2 ст. 438 КК України, як віддання наказу про вчинення дій, які порушують закони і звичаї війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов`язковість яких надана Верховною Радою України, поєднані з умисним вбивством.

Доводи сторони захисту про недоведення, що саме ОСОБА_5 було віддано наказ здійснювати постріли по цивільному населенню, спростовуються дослідженими під час судового засідання доказами, протоколом допиту свідка ОСОБА_9 , який зазначив, що ОСОБА_5 було надано наказ військовослужбовцям військової частин НОМЕР_1 ЗС РФ відкрити вогонь по цивільним. Після чого, свідок разом з ОСОБА_42 , перебігли до цивільних осіб, потерпілих ОСОБА_11 та ОСОБА_12 , та почали їм допомагати, однак в їх сторону були здійснені прицільні постріли, внаслідок яких загинув ОСОБА_10 , накривши собою ОСОБА_12 , та загинула ОСОБА_11 . показів потерпілих ОСОБА_16 , ОСОБА_17 , які перебуваючи у транспортних засобах під час руху, отримали кульові поранення, оскільки по ним здійснювались постріли російськими військовими, які перебували на кільцевій дорозі м. Харкова. Дані обставини також встановлено з показів допитаного свідка ОСОБА_14 . Крім того, змісту протоколу проведення слідчого експерименту з ОСОБА_12 , з наданих нею показів встановлено, що під час надання їм допомоги військовослужбовцями РФ ОСОБА_9 та ОСОБА_42 , військовослужбовці РФ голосно кричали, щоб по них не здійснювали постріли, вони свої, проте військовослужбовці військової частини НОМЕР_ ЗС РФ відкрили по ним прицільний вогонь та по мирним особам зі стрілецької зброї. Військовослужбовці частини НОМЕР_1 перебували у підпорядкуванні ОСОБА_5 та виконували наданий їм наказ відкрити вогонь по цивільним.

Доводи сторони захисту про недоведеність причетності ОСОБА_5 до вчинення злочину спростовуються вищенаведеними у даному вироку належними, допустимими та достатніми доказами, як окремо так й у їх сукупності.

У судових дебатах прокурор просив визнати обвинуваченого ОСОБА_5 винуватим у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 438 КК України та призначити покарання у виді довічного позбавлення волі. Стверджував, що матеріали провадження містять достатню кількість належних і допустимих доказів, які доводять винуватіст обвинуваченого в інкримінованому кримінальному правопорушенні.

Підсумовуючи вищевикладене, колегія суддів вважає, що діяння, яке вчинене обвинуваченим, становить порушення міжнародного гуманітарного права, прокурор надав суду істотні докази та достатні пояснення стосовно обставин порушення законів та звичаїв війни обвинуваченим, суд, дотримуючись вимог ст. 94 КПК України, за свої внутрішнім переконанням, яке грунтується на всебічному, повному й неупередженому дослідженні всіх обставин кримінального провадження, керуючись законом, вважає, що винуватість обвинуваченого у вчиненні злочину доведена поза розумним сумнівом, що ніяк не можна вважати припущенням суду, а є сукупністю вагомих підста для прийняття відповідного процесуального рішення.

Відповідно до ч. 1 ст. 65 КК України, суд призначає покарання у межах, установлених у санкції статті (санкції частини статті) Особливої частини цього Кодексу, що передбачає відповідальність за вчинене кримінальне правопорушення, враховуючи ступінь тяжкості вчиненого кримінального правопорушення, особу винного та обставин що пом`якшують та обтяжують покарання.

Обставин, що пом`якшують покарання обвинуваченого, у відповідності до вимог ч. 1 ст. 66 КК України, судом не встановлено.

Обставиною, що обтяжує покарання обвинуваченого відповідно до ст. 67 КК України, суд визнає вчинення злочину загальнонебезпечним способом.

Вивченням даних про особу обвинуваченого встановлено, що ОСОБА_5 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , уродженець м. Лікіно - Дулєво Московської області РФ, громадянин РФ, із вищою освітою, одружений, що має на утриманні дітей 2006 р.н., 2008 р.н. та 2015 р.н., обіймає посаду заступника командира з військово - ІНФОРМАЦІЯ_10 (військов частина НОМЕР_1), зареєстрований: АДРЕСА_1 , проживає за адресою: АДРЕСА_2 , раніше не судимий у відповідності до законодавства України.

Призначаючи покарання обвинуваченому ОСОБА_5 , колегія суддів, у відповідності до вимог ст. 65 КК України, враховує ступінь тяжкості вчиненого злочину, який відноситься до категорії особливо тяжких злочинів, підвищений ступінь суспільної небезпечності злочину, а саме його належність до кримінальних правопорушень прот миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку, відомості про особу обвинуваченого, його вік, освіту, те, що він є військовослужбовцем збройних сил РФ, вчинив особливо тяжкий воєнний злочин, який характеризується особливою зухвалістю, демонстрацією невиправданого будь-якими обставинами насильства щодо цивільног населення, наявність обтяжуючої покарання обставини та відсутність пом`якшуючих покарання обставин, конкретні обставини вчиненого злочину та його наслідки, його небезпечність для суспільства, доходить висновку, що ОСОБА_5 необхідно призначити покарання у виді довічного позбавлення волі, яке передбачене ч.2 ст.438 К України, та вважає, що вказане покарання відповідає вимогам справедливості при застосуванні покарання і відображає співмірність злочину та кари, і тільки таке покарання є необхідним й достатнім для виправлення обвинуваченого та попередження вчинення ним нових злочинів.

При цьому, судом враховуються положення ч.ч. 2, 3 ст. 50 КК України, згідно яких покарання має на меті не тільки кару, а й виправлення засуджених, а також запобігання вчиненню нових кримінальних правопорушень як засудженими, так і іншими особами. Покарання не має на меті завдати фізичних страждань або принизити людськ гідність.

Під час досудового розслідування ОСОБА_5 було обрано запобіжний захід у виді тримання під вартою в порядку ч. 6 ст. 193 КПК України, без визначення застави.

Застосований до ОСОБА_5 запобіжний захід слід залишити без змін до моменту його затримання на виконання вироку суду. При цьому, строк відбування покарання обвинуваченому слід обраховувати з моменту звернення вироку до виконання, тобто із дня фактичного його затримання.

Цивільний позов у кримінальному проведенні не заявлений.

Долю речових доказів суд вирішує відповідно до ст. 100 КПК України.

Процесуальні витрати відсутні.

На підставі викладеного, керуючись ст.ст. 370- 374, 376 КПК України, колегія суддів, -

У Х В А Л И Л А :

ОСОБА_5 , ІНФОРМАЦІЯ_1 визнати винуватим у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 438 КК України, і призначити йому покарання у виді довічного позбавлення волі.

До набрання вироком законної сили, запобіжний захід, обраний ОСОБА_5 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , у порядку ч. 6 ст. 193 КПК України, у виді тримання під вартою - залишити без змін.

Строк відбування покарання ОСОБА_5 обчислювати з моменту його фактичного затримання.

Речові докази: деформований фрагмент металу циліндричної форми довжиною 1.5 см. діаметром від 0,4 см (в деформованій частіші) до 0.7 см., зберігати разом з матеріалах кримінального провадження;

Вирок може бути оскаржений до Харківського апеляційного суду через Київський районний суд м. Харкова шляхом подачі апеляційної скарги протягом 30 днів з дня його проголошення.

Вирок набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги, якщо таку скаргу не було подано. У разі подання апеляційної скарги вирок, якщо його не скасовано, набирає законної сили після ухвалення рішення апеляційної інстанції.

Копію вироку, яка підлягає врученню ОСОБА_5 вручити захиснику, а інформацію про вирок опублікувати в газеті «Урядовий кур`єр» та на офіційному веб-сайті суду відповідно до вимог ст.323 КПК України.

Головуючий: **ОСОБА_1**

Суддя: ОСОБА_2

Суддя: ОСОБА_3